

Brussel, 9 april 2026
(OR. en)

7982/26

AGRI 245
AGRIFIN 74
FORETS 49
PROCIV 70
ENV 317

NOTA

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Het strategische belang van landbouw en duurzaam bosbeheer bij het versterken van de preventie van en de weerbaarheid tegen natuurbranden – Informatie van de Commissie – Gedachtewisseling

---

In de mededeling van de Commissie getiteld *Geïntegreerde beheersing van het risico op natuurbranden* (doc. 7652/26) wordt ingegaan op de ecologische, economische, culturele en sociale dimensies van de volledige risicobeheercyclus (preventie, paraatheid, respons en herstel). De mededeling is een reactie op de dringende noodzaak om de beheersing van het risico op natuurbranden onder handen te nemen, waarbij alle beleidsterreinen en actoren worden samengebracht in een gezamenlijke aanpak om het risico op natuurbranden te verminderen. In de mededeling wordt voortgebouwd op overleg met EU-instellingen en -organen, de lidstaten, deskundigen, belanghebbenden en de academische wereld, en wordt erop aangelegd de samenwerking met hen te versterken om de toenemende uitdagingen op het gebied van natuurbrandrisico's aan te pakken.

Natuurbranden in de EU nemen toe in omvang, frequentie en destructiviteit, waardoor aanzienlijke sectoroverschrijdende risico's ontstaan. Uit gegevens blijkt dat in het natuurbrandseizoen 2025 meer dan 1 miljoen hectare in de EU in brand heeft gestaan, een gebied groter dan Cyprus. Dit is een historisch record voor door natuurbranden getroffen EU-grondgebied. In vier van de afgelopen vijf jaar heeft de hoeveelheid verbrand gebied het historische gemiddelde overschreden, terwijl ook de intensiteit van branden is toegenomen. Natuurbranden zijn niet langer beperkt tot Zuid-Europa, maar treffen ook centrale, noordelijke en oostelijke regio's van het continent. Deze ontwikkeling heeft verstrekkende gevolgen, waaronder verlies van levens, schade aan ecosystemen, verminderde luchtkwaliteit, bodemaantasting, erosie, biodiversiteitsverlies en negatieve gevolgen voor de landbouw, bosbouw en infrastructuur. De jaarlijkse economische schade voor de EU als gevolg van natuurbranden wordt geraamd op ongeveer 2,5 miljard EUR.

Klimaatverandering is een belangrijke katalysator voor frequentere hittegolven, droogten en hoge temperaturen, omstandigheden die het ontstaan en de verspreiding van natuurbranden bevorderen. Veranderingen in landgebruik, aantasting van natuurlijke ecosystemen, ontvolking van het platteland en het verloren gaan van traditionele gebruiken hebben geleid tot een grotere accumulatie van brandbaar materiaal. Tegelijkertijd is door de uitbreiding van steden in beboste gebieden de blootstelling aan natuurbranden toegenomen. Tot 96 % van de natuurbranden wordt veroorzaakt door menselijke activiteit, wat het tot de belangrijkste oorzaak maakt. Natuurbranden worden doorgaans veroorzaakt door infrastructuurgerelateerde ontstekingsbronnen of opzettelijke handelingen.

De accumulatie van brandstof als gevolg van onbeheerde vegetatie verhoogt de kans op grote natuurbranden. Daarom spelen landbouwers, boswachters en plattelandsgemeenschappen een cruciale rol bij het voorkomen van natuurbranden. Actieve en duurzame landbeheerpraktijken zoals begrazing, uitdunning van bossen, soortendiversificatie en het bevorderen van diversere landschappen zijn belangrijk om de intensiteit van natuurbranden te verminderen en de verspreiding van branden te vertragen.

De EU voorziet in financieringsbronnen voor preventie, paraatheid, respons en herstel. Een betere tracering en een beter strategisch gebruik van deze geldmiddelen zijn nodig om de doeltreffendheid ervan te waarborgen. Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) ondersteunt de preventie en het herstel van natuurbranden op land. Er wordt voorgesteld om de momenteel beschikbare instrumenten, onder meer voor het herstel van bossen en landbouwgrond na natuurrampen, te blijven inzetten in de programmeringsperiode 2028-2034. Andere maatregelen zoals natuurherstel, onder meer in drasland en bosgebieden, dragen ook bij tot brandbestendigheid door de gezondheid van de relevante ecosystemen te verbeteren en de gevolgen van droogte te verminderen.

De lidstaten dragen de primaire verantwoordelijkheid voor het beheer van natuurbranden, samen met regionale autoriteiten en landbeheerders, terwijl de EU steun verleent door middel van financiering, gegevens en kennisdeling.

De huidige uitdagingen voor de doeltreffendheid van het EU-beleid ter preventie van natuurbranden zijn onder meer inconsistente gegevens, verouderde risicokaarten, suboptimale modellering van brandverloop en beperkte integratie van grensoverschrijdende en multirisicobeoordelingen.

Om dit te verhelpen zijn er al EU-hulpmiddelen voor monitoring- en vroegtijdige waarschuwingdiensten, zoals Copernicus en het Europees Bosbrandinformatiesysteem (EFFIS), en de lidstaten worden aangemoedigd deze systematisch in te zetten voor de beheersing van het risico op natuurbranden en om te helpen beslissen welke projecten financiering nodig hebben. De Commissie streeft ernaar deze hulpmiddelen te verbeteren en gestandaardiseerde risicomodellering op EU-niveau te ontwikkelen. De lidstaten worden aangemoedigd de inzet van maatregelen ter preventie van natuurbranden op land te bevorderen en de systemen voor vroegtijdige waarschuwing, de brandmonitoring, de modellering van brandverloop, de risicobeoordeling en het gebruik van gegevens met hoge resolutie voor besluitvorming te verbeteren.

Gezien het grote aandeel van door menselijke activiteit veroorzaakte natuurbranden is het van cruciaal belang dat we ons anders gaan gedragen. Toegang tot informatie over risico's en gerichte communicatie kunnen de preventie-inspanningen ondersteunen. Evacuatieplanning, het betrekken van de gemeenschap en onderwijs zijn onderdeel van de paraatheidsmaatregelen.

Sommige regio's beschikken niet over voldoende opgeleid personeel en uitrusting. Brandweerlieden hebben passende bescherming, opleiding en ondersteuning nodig. De EU moedigt ertoe aan om responsmaatregelen te nemen via het Uniemechanisme voor civiele bescherming, waaronder het vooraf in stelling brengen van brandweerlieden en de ontwikkeling van een gedeelde luchtvloot voor brandbestrijding vanuit de lucht (rescEU). Aanvullende inspanningen worden gericht op het verbeteren van de interoperabiliteit, opleiding en analytische capaciteit.

Het Cypriotische voorzitterschap erkent de noodzaak van verdere actie op dit gebied en streeft er, rekening houdend met de mededeling *Geïntegreerde beheersing van het risico op natuurbranden* van de Commissie, naar om faciliterend op te treden bij de werkzaamheden aan de aanbeveling inzake de geïntegreerde beheersing van het risico op natuurbranden, die de Commissie in de bovengenoemde mededeling aankondigt. Gezien de horizontale inhoud ervan zal de aanbeveling worden besproken in de Raad Algemene Zaken. Mede gelet op het belang van een sterkere koppeling tussen preventie, paraatheid, respons en herstel, alsook van de steunacties door de EU en de lidstaten voor een doeltreffende uitvoering, verzoekt het voorzitterschap de ministers van gedachten te wisselen over de volgende vragen om bij te dragen aan dit proces:

- *Hoe kan het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), in combinatie met andere EU-instrumenten, betere ondersteuning bieden voor landbouwers, boswachters en plattelandsgebieden bij het voorkomen en beheren van risico's op natuurbranden, met inbegrip van sterkere stimulansen voor landbeheerpraktijken die de accumulatie van brandbaar materiaal verminderen en de veerkracht van het landschap vergroten? Hoe kan deze ondersteuning verder worden verbeterd door middel van aanvullende publieke en private financiering buiten het GLB-kader?*
- *Hoe kan, gezien de toenemende intensiteit en frequentie van natuurbranden in heel Europa, duurzaam bosbeheer worden gestimuleerd en herstel worden versterkt, en hoe kan de preventie van natuurbranden beter worden geïntegreerd in nationaal bosbeleid, herstelplannen en landinrichtingsplannen, met name in het raakvlak tussen natuurgebied en stad en in gebieden die worden getroffen door het in onbruik raken van landbouwgrond, om de veerkracht te vergroten en plattelandsgemeenschappen en ecosystemen te beschermen?*